

VÕRU VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2020-2024

SISUKORD

1.	Toimekeskkonna ülevaade	3
2.	Põhitegevuse prognoos	4
3.	Investeerimis- ja finantseerimistegevus	6
4.	Arvestusüksus ja finantsdistsipliin	9

Võru valla eelarvestrateegia on sisult omavalitsuse 2020-2024 aasta eesmärkidega finantsprognosis, mis esitab tegevustulud, tegevuskulud, investeeringud ja finantseerimistegevuse ning nendest lähtuvad rahavood. Eelarvestrateegia annab ülevaate Võru valla arvestusüksuse finantsseisust prognoosib tuleviku rahavoogude kujunemist ja sätestab finantsdistsipliini tagamise meetmed. Olemasolevate andmete põhjal saab läbi mängida võimalikud riskistsenaariumid s.t. eelarvestrateegia võimaldab teha otsuseid arengu kavandamisel.

Eelarvestrateegia esitab andmed kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduses (KOFs) nõutud koosseisus ja kujul. Eelarvestrateegia vaadatakse üle iga-aastaselt ja kinnitatakse volikogu poolt esitamiseks rahandusministeeriumile.

1. Toimekeskkonna ülevaade

Rahandusministeeriumi 2020. a suveprognoosi kohaselt jäävad viirusekriisi mõjud Eesti ja Põhja-Euroopa majandusele ELi keskmisest väiksemaks ning jaotuvad väga ebahühtlaselt tegevusalade lõikes. Seni on Eestil läinud kardetust paremini, kuid majanduse edasise käekäigu dikteerib viiruse enda kontrolli alla saamine. Oodata on majanduse taastumist alates järgmisest aastast, kuid osa teenuste tarbimine võib olla endiselt takistatud. Kriisi tõttu vähenenud ettevõtete sissetulekud sunnivad töötajaid koondama ja palku vähendama. Töötasu hüvitiseta oleks tööturu olukord märkimisväärselt halvem. Enim on kannatanud turismiga seotud madalama palgaga inimesed. Palgakasvu taastumist võib oodata 2022. aastal, kui majanduse olukord järk-järgult paraneb. Tööpuudus jääb pikaks ajaks kõrgemaks kui enne kriisi.

Tabel 1. Majandusnäitajate prognoos (Rahandusministeerium)

Rahandusministeeriumi 2020. aasta suveprognoos	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SKP reaalkasv, %	5,0	-5,5	4,5	3,5	3,0	2,3
Tarbijahinnaindeksi muutus, %	2,3	-0,2	1,4	2,2	2,1	1,9
Keskmine palk, eurot	1407	1422	1428	1493	1565	1626
Keskmise palga reaalkasv, %	5,1	1,3	-0,9	2,3	2,6	2,0
Keskmise palga nominaalkasv, %	7,5	1,1	0,4	4,5	4,8	3,9
Tööhõive kasv, %	1	-2,9	-0,3	0,8	0,8	0,7
Töötuse määr, %	4,4	7,5	8	7,3	6,6	5,9

Valla järgnevat aastate majanduse- ja finantsvõimekuse arengus mängivad võtmerolli eelkõige järgnevad tegurid:

1) Ühtse ja koostööle orienteeritud valla arendamine

Haldusreformi raames moodustasid uue Võru valla viis erinevat omavalitsust, kellel olid oma praktikad nii teenuste osutamisel kui ka juhtimise korraldamisel. Tekkis ligi 11 000 elaniku ning 1000 km² suuruse territooriumiga vald. Ühtsetest põhimõtetest lähtuva ning tugeva meie-tundega valla loomine on vähemalt esimestel haldusreformi järgsetel aastatel valla üks olulisemaid väljakutseid.

Võru linn on tõmbekeskuseks kogu vallale, mistõttu pole võimalik Võru valla arenguid kavandada ilma Võru linnata. Nii spetsialiseeritud teenuseid kui ka suuremaid investeeringuid on otstarbekas kavandada koostöös Võru linna ja ka teiste naaberomavalitsustega. Koostöös maakonnakeskuse ja teiste partneritega on vaja ühiselt luua keskkond, kuhu tahaks noored jääda ja tagasi tulla ning ka inimesed ja ettevõtted ka teistest piirkondadest ümber paikneda.

2) Heal tasemel kohapealsete teenuste tagamine valla erinevates piirkondades lähtudes vajaduspõhisusest

Teenuste pakkumisel on valla peamine ülesanne ka haldusreformi järgselt tagada heal tasemel teenuste kättesaadavus kõigis piirkondades, mis tähendab, et panustada tuleb kõikidesse senistesse keskustesse. Seejuures peab aga lähtuma piirkondade eripärast, vajaduspõhisusest ning ressursside mõistlikust kasutusest, mis tähendab, et väiksemates keskustes võib olla otstarbekas nt erinevad teenused ja tegevusvõimalused koondada ühte kohta või viia ühtse juhtimise alla jne. Teatud teenuseid (nt kommunaalmajandus) on mõistlik koordineerida ja arendada keskselt ühendades senised väiksemad üksused ja praktikad suuremaks ning võimekamaks tervet valda teenindavaks koosluseks. Eraldi tuleb tähelepanu pöörata e-teenuste ja paindlike ning mobiilsete lahenduste arendamisele.

3) Hea elu- ja ettevõtluskeskkonna loomine, sh kaasaegse taristu tagamine

Võru valla piirkondadel on oma eripära ning taust. Nii oli haldusreformi eelne Võru vald rõngasvallana eelkõige maakonnakeskusega seotud nn elukeskkonna piirkond, endine Sõmerpalu vald aga tugev tööstuspiirkond. Piirkonna tuntumad turismiobjektid jäid kaugematesse piirkondadesse – Vastseliina (Vastseliina Piiskopilinnus) ja Orava (Piusa külastuskeskus) valda. Kõigi piirkondade arenguks hea elu- ja ettevõtluskeskkonnana on aga vajalik kaasaegne taristu – eelkõige aastaringselt läbitavad, heas korras ning hooldatud teed ning kiire internetiühendus. Nende tagamine kõigis valla piirkondades on lähima kümnendi üks suuremaid väljakutseid.

Lisaks teedele ning internetiühendusele on olulisteks väljakutseteks ka muu taristu rajamine või kaasajastamine, sh nt kaasaegse veeteenuse ja tänavavalgustuse tagamine, seda eelkõige tiheasustatud piirkondades. Eraldi teemaks on vajaduspõhise ühistranspordi korraldamine, mida tuleb teha koostöös teiste omavalitsustega.

Kokkuvõtvalt tuleneb väliskeskkonnast jätkuv surve valla kulude kasvuks palgakasvu ja hindade kallinemise näol. Seetõttu on järgnevatel aastatel vajalik keskenduda põhitegevuse kulude ülevaatamisele ning varade, kohustuste ja tegevuste optimeerimisele, saavutamaks pikaajalist investeringuvõimekust.

2. Põhitegevuse prognoos

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid: 1) maksutulud; 2) tulud kaupade ja teenuste müügist; 3) saadavad toetused; 4) muud tegevustulud.

Võru valla 2019. aasta eelarve põhitegevuse tulud on u 16,9 miljonit eurot ja põhitegevuse kulud 15 miljonit eurot, st põhitegevuse tulemit on u 1,9 miljonit eurot.

2020. aasta põhitulude mahuks peaks kujunema 17,7 miljonit ja tegevuskulude mahuks 17 miljonit eurot, põhitegevuse tulemiks 0,7 miljonit eurot.

Maksutulud moodustavad 46% eelarve tuludest, toetusfondi eraldis on u 5,6 miljonit ja tasandusfondi eraldis ligi 2,6 miljonit eurot. Kaevandamisõiguse tasu ja laekumine vee erikasutusest (ressursitasud) on mahus u 115 tuhat eurot. Kuludest 53% moodustavad personalikulud u 9 miljoni euroga, majandamiskulud on u 34% ehk u 5,8 miljonit eurot ning toetusi antakse u 1,7 miljoni euro väärtuses. 2020. aasta alguses oli vallal võlakohustusi u 3,1 miljonit eurot ja likviidseid vahendeid 4,1 miljonit eurot.

Tulumaksu maksjate arv on aastate 2018 ja 2020 võrdluses püsinud stabiilne. Perioodil 2014-2019 on inimeste sissetulekute kasv olnud samas tempos Eesti keskmisega kuid Võru valla maksumaksja keskmine deklareeritud brutotulu oli 2019. aastal madalam riigi keskmisest (1056 eurot kuus, Eesti keskmine oli 1245 eurot kuus).

Eelarvestrateegia tulude prognoos on esitatud tabelis 2.

Tabel 2. Põhitegevuse tulud

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 947 692	17 687 214	16 673 913	16 876 228	17 105 756	17 290 125
Maksutulud	8 150 665	8 130 000	8 059 800	8 237 585	8 443 183	8 605 446
sh tulumaks	7 818 057	7 800 000	7 729 800	7 907 585	8 113 183	8 275 446
sh maamaks	332 608	330 000	330 000	330 000	330 000	330 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 094 568	1 114 529	1 115 000	1 139 530	1 163 460	1 185 566
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 552 198	8 327 685	7 384 113	7 384 113	7 384 113	7 384 113
sh tasandusfond	2 304 267	2 572 924	2 572 924	2 572 924	2 572 924	2 572 924
sh toetusfond	4 723 731	5 571 013	4 783 189	4 783 189	4 783 189	4 783 189
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	524 200	183 748	28 000	28 000	28 000	28 000
Muud tegevustulud	150 261	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000

Põhitegevuse tulude prognoosi eeldused:

- tulumaksu laekumise kasv on prognoositud sarnaselt rahandusministeeriumi prognoositava keskmise palga reaalkasvuga, riigi poolt kohalikule omavalitsusele eraldatava tulumaksu protsendi suurenemist ei arvestata;
- maamaksu laekumine ei muutu, kehtima jäävad senised maksumäärad;
- tulud kaupade ja teenuste müügist 2021 aastal ei muutu, edaspidi aga suurenevad igal aastal rahandusministeeriumi prognoositud tarbijahinnaindeksi muutuse võrra;
- saadavate toetuste maht (tasandusfond, toetusfond, saadud toetused tegevuskuludeks) ei muutu. Toetusfondi 2021 laekumist on vähendatud ühekordsete 2020.a toetuste võrra.;
- muud tegevustulud (muud saadud toetused, laekumised kaevandamisõiguse tasust ja vee erikasutusest) ei muutu.

Põhitegevuse tulud suurenevad käimasolevat tervishoiukriisi arvestades tagasihoidlikult jõudes aastaks 2024 u 17,3 miljoni euron.

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi tulusid: 1) antavad toetused; 2) muud tegevuskulud.

Tabel 3. Põhitegevuse kulud

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse kulud kokku	15 052 742	16 958 119	16 582 000	16 482 000	16 456 774	16 410 558
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 246 084	1 713 185	1 695 000	1 695 000	1 706 865	1 715 399
Muud tegevuskulud	13 806 657	15 244 934	14 887 000	14 787 000	14 749 909	14 695 159
sh personalikulud	8 198 535	9 003 484	8 987 000	8 987 000	9 049 909	9 095 159
sh majandamiskulud	5 607 572	5 833 727	5 700 000	5 600 000	5 500 000	5 400 000
sh muud kulud	550	407 723	200 000	200 000	200 000	200 000

Põhitegevuse kulud on prognoositud järgmistel eeldustel:

- antavad toetused tegevuskuludeks aastatel 2021 ja 2022 ei kasva, 2023.a on kasv 0,7% ja 2024.a. 0,5% (pool eelarvetulude kasvust konkreetsel aastal)
- personalikulud aastatel 2021 ja 2022 ei kasva, 2023.a on kasv 0,7% ja 2024.a. 0,5% (pool eelarvetulude kasvust konkreetsel aastal);
- majandamiskulud prognoosiperioodil kahanevad ja seda läbi konkreetsete tegevuste. Aastal 2021 on selleks majanduskulude 0 baasist lähtuv planeerimine, järgnevatel aastatel kulude juhtimise ümberkorraldamine sh struktuurimuudatusi tehes;
- muude kulude all on planeeritud reservfond mahus 200 tuh €.

Põhitegevuse kulud suurenevad aastaks 2024 võrreldes 2019 aastaga 9% võrra u 16,4 miljoni euron.

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe, mille väärtus aruandeaasta lõpu seisuga peab olema null või positiivne. Tulemi suhe tuludesse on madalaim aastal 2021, paranes seejärel aastaks 2024 käesolevat aastat ületavale tasemele.

Tabel 2. Põhitegevuse tulem

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 947 692	17 687 214	16 673 913	16 876 228	17 105 756	17 290 125
Põhitegevuse kulud kokku	15 052 742	16 958 119	16 582 000	16 482 000	16 456 774	16 410 558
Põhitegevuse tulem	1 894 950	729 095	91 913	394 228	648 982	879 567
Investeeringustegevus kokku	-575 858	-2 898 596	-2 774 794	-1 554 225	-849 367	-1 204 383
Tulemi suhe tuludesse %	11,2%	4,1%	0,6%	2,3%	3,8%	5,1%

Strateegia eesmärgiks on põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi suurendamine, sest see on eelduseks valla investeerimisvõimekuse paranemisele. Kahjuks on tervisekriis ja juba planeeritud investeeringud muutnud 2021.a. tegevustulemi minimaalseks, siiski kasvab see aastaks 2024 5,1%-ni tuludest.

3. Investeeringu- ja finantseeringustegevus

Investeeringustegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) põhivara soetus; 2) põhivara müük; 3) põhivara soetuseks saadav sihtfinantseering; 4) põhivara soetuseks antav sihtfinantseering; 5) osaluste soetus; 6) osaluste müük; 7) muude aktsiate ja osade soetus; 8) muude aktsiate ja osade müük; 9) antavad laenud; 10) tagasilaekuvad laenud; 11) finantstulud ja finantskulud.

Strateegiaperioodil planeeritakse investeeringuid nii omavahendite kui Euroopa Liidu ja siseriiklike toetuste arvelt. Investeeringustegevuses on kajastatud toetusi (põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseering) eeldataval määral, kuigi nende saamine ja suurus ei ole lõplikult selge.

Tabel 3. Investeermistegevus

	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
04 Majandus	1 289 942	1 729 172	315 000	15 000	65 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	282 368	682 907	85 000	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 007 574	1 046 265	230 000	15 000	65 000
05 Keskkonnakaitse	0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>					
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>					
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	575 370	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	178 000		0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	397 370	0	0	0	0
07 Tervishoid	0	200 000	250 000	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		200 000	250 000	0	0
08 Vaba-aeg, kultuur ja religioon	162 866	124 317	0	65 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>	11 261	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	151 605	124 317	0	65 000	0
09 Haridus	207 838	1 245 994	1 000 000	685 000	1 700 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	10 838	10 838	0	0	700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	197 000	1 235 156	1 000 000	685 000	1 000 000
10 Sotsiaalne kaitse	10 080	127 000	0	0	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	10 080	127 000	0	0	50 000
KÕIK KOKKU	2 246 096	3 426 483	1 565 000	765 000	1 815 000
<i>sh toetuse arvelt</i>	482 467	693 745	85 000	0	700 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>	1 763 629	2 732 738	1 480 000	765 000	1 115 000

Vallavara müügist ei ole tulusid ette nähtud. Võimalikku vallavara müüki käsitletakse erakorralise tuluna ning võetakse kasutusse tekkimise järgselt läbi eelarve.

Aastatel 2021-2024 on valla investeeringud 7,6 miljonit eurot, sellest peamise moodustavad majandus-, ja haridusvaldkonna objektid. Investeeringud objektide lõikes on määratud valla arengukavaga.

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmiseks teostatavad finantstehingud (laenude võtmised jms). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist järgmisi elemente: 1) laenude võtmine; 2) võetud laenude tagasimaksmine.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakooormus ehk võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade (raha ja pangakontodel olevaid vahendeid) kogusumma vahe, kus

netovõlakooormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused. Netovõlakooormuse ülemmäär võib seaduse järgi kujuneda kuni 100% põhitegevuse tuludest, 2019 aasta lõpus olid valla võlakohustused väiksemad raha jäägist (netovõlakooormus 0). Võru valla prognoositav põhitegevuse tuleml küll suureneb prognoosiperioodil kuid tagasihoidlik rahaline reserv tähendab, investeerimiskava täitmiseks laenu võtmist.

2020. aasta lõpu seisuga on vallal 13 laenu kogumahuga 2,6 miljonit eurot. Strateegia perioodil on kavas võtta uusi kohustusi 6,1 miljonit eurot ja tasuda kohustusi summas 2,8 miljonit eurot. Uute laenude puhul on oluline, laenu tagasimakseperiood ei ületaks investeringu kasulikku eluiga ja intresside tase oluliselt ei tõuseks. Prognoosis on arvestatud 10 aastase tagasimakse perioodi ja intressimääraga 2,0%.

Tabel 4. Finantseerimistegevus

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Finantseerimistegevus	-282 664	-473 975	2 168 595	785 395	-1 903	273 191
Kohustiste võtmine (+)	126 381	0	2 700 000	1 480 000	765 000	1 115 000
Kohustiste tasumine (-)	-409 045	-473 975	-531 405	-694 605	-766 903	-841 809
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 056 791	-2 643 476	-514 286	-374 602	-202 288	-51 624
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+/-)	20 363	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 143 853	1 500 377	986 092	611 489	409 201	357 576

Planeeritud on, et iga eelarvestrateegia aasta lõpu seisuga oleks likviidsete vahendite maht vähemalt 100 tuhat eurot. Vajadusel aitab aastasiseselt finantsjuhtimiseks vajaliku paindlikkuse tagada arvelduskrediit.

Likviidsete vahendite mahu puhul tuleb arvestada asjaolu, et strateegia tulud on planeeritud konservatiivselt. Kuna võimalike investeringutoetuste laekumine on ebaselge, siis tulude ülelaekumisel (kulude alatäitumisel) suureneb vabade vahendite jääk ja omakorda väheneb netovõlakooormatase, mis loob puhvri strateegias kavandatud investeringute elluviimiseks omarahastuse arvelt.

Tabel 5. Netovõlakooormuse lubatud ja tegelik määr

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Netovõlakooormus (eurodes)	0	1 115 178	3 798 059	4 958 056	5 158 441	5 483 257
Netovõlakooormus (%)	0,0%	6,3%	22,8%	29,4%	30,2%	31,7%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	11 369 701	14 149 771	13 339 130	10 125 737	10 263 453	10 374 075
Netovõlakooormuse individuaalne ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	80,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	11 369 701	13 034 593	9 541 071	5 167 681	5 105 012	4 890 818

Valla netovõlakooormus strateegiaperioodil küll suureneb, kuid ei ületa lubatavat ülemmäära.

4. Arvestusüksus ja finantsdistiipliin

Eelarvestrategia koostatakse kohaliku omavalitsuse arvestusüksustele. Võru vallal on seitse sõltuvat üksust:

- OÜ Vaks
- OÜ Vastseliina Hambaravi
- SA Vastseliina Piiskopilinnus
- SA Piusa
- SA Sõmerpalu Hooldekodu
- SA Sõmerpalu Teenuskeskus
- SA Puiga Spordihoone

Sõltuvate üksuste põhitegevuse tulemi ja netovõlakooormuse arvutamiseks tuleb samuti rakendada KOFS-i vastavat meetodikat.

Tabel 6. Sõltuvate üksuste konsolideeritud põhitegevuse tulemi ja netovõlakooormus

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	1 098 240	973 698	1 067 260	1 079 420	1 096 131	1 106 494
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	238 978	251 500	241 500	241 500	241 500	241 500
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	1 017 984	898 100	941 100	1 041 100	1 055 088	1 059 116
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	2 545	0	0	0	0	0
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksud (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulemi	80 256	75 598	126 160	38 320	41 043	47 378
Investeeringustegevus kokku (+/-)	-57 674	-18 000	-100 140	-10 000	-10 000	-10 000
Eelarve tulemi	22 582	57 598	26 020	28 320	31 043	37 378
Finantseerimistegevus (-/+)	-75 512	-23 841	-17 377	-14 592	-14 464	-14 335
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	53 750	33 757	8 643	13 728	16 579	23 044
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	106 680	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	245 645	279 402	288 045	301 773	318 352	341 396
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	182 497	158 656	141 279	126 687	112 223	97 888
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0

sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	176 725	156 000	141 279	126 687	112 223	97 888
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	176 725	156 000	141 279	126 687	112 223	97 888
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0	0	0	0	0	0

Arvestusüksuse konsolideeritud eelarvestrateegia on esitatud Lisas 2. Arvestusüksuse perioodi põhitegevuse tulem ja netovõlakoormus vastavad KOFS-i normatiividele, konsolideeritud arvestusüksuse netovõlakoormus jääb prognoosiperioodil kehtestatud normide piiresse.

Tundlikkusanalüüsis on hinnatud olukorda, kus kavandatud eelarvetulude maht osutub väiksemaks või kohustuste intressikulud suuremaks võrreldes strateegia eeldustega. Siinjuures peame silmas, et intressimäära suurenemine 1% võrra tähendab intressimäära 3% kui baasstsenaariumi intressimäär oleks näiteks 2%.

Tabel 9. Tundlikkusanalüüsi stsenaariumid

Stsenaarium	Muutus	Kokkuhoiu vajadus omavalitsus	Kokkuhoiu vajadus arvestusüksus
Tulude maht on väiksem	2%	1 358 920	1 419 192
Tulude maht on väiksem	4%	2 717 841	2 838 384
Intressimäär on suurem	1%	76 000	76 000

Kokkuvõttes peab Võru vald strateegiaperioodil kinni omavalitsustele riigi poolt kehtestatud finantsdistsipliini tagamise meetmetest - kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvestusüksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakoormuse ülemmäärast.

Võru valla finantsolukord võimaldab strateegiaperioodil ellu viia planeeritud investeeringud, kuid valla rahaplaneerimine peab olema paindlik, reageerimaks operatiivselt majanduskeskkonna muutustele.

LISA 1
Kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegia 2020-2024

Omavalitsuse nimi ning määruse nr ja kuupäev	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	16 947 692	17 687 214	16 673 913	16 876 228	17 105 756	17 290 125
Maksutulud	8 150 665	8 130 000	8 059 800	8 237 585	8 443 183	8 605 446
sh tulumaks	7 818 057	7 800 000	7 729 800	7 907 585	8 113 183	8 275 446
sh maamaks	332 608	330 000	330 000	330 000	330 000	330 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 094 568	1 114 529	1 115 000	1 139 530	1 163 460	1 185 566
Saadavad toetused tegevuskuludeks	7 552 198	8 327 685	7 384 113	7 384 113	7 384 113	7 384 113
sh tasandusfond	2 304 267	2 572 924	2 572 924	2 572 924	2 572 924	2 572 924
sh toetusfond	4 723 731	5 571 013	4 783 189	4 783 189	4 783 189	4 783 189
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	524 200	183 748	28 000	28 000	28 000	28 000
Muud tegevustulud	150 261	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000
Põhitegevuse kulud kokku	15 052 742	16 958 119	16 582 000	16 482 000	16 456 774	16 410 558
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 246 084	1 713 185	1 695 000	1 695 000	1 706 865	1 715 399
Muud tegevuskulud	13 806 657	15 244 934	14 887 000	14 787 000	14 749 909	14 695 159
sh personalikulud	8 198 535	9 003 484	8 987 000	8 987 000	9 049 909	9 095 159
sh majandamiskulud	5 607 572	5 833 727	5 700 000	5 600 000	5 500 000	5 400 000
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>						
sh muud kulud	550	407 723	200 000	200 000	200 000	200 000
Põhitegevuse tulem	1 894 950	729 095	91 913	394 228	648 982	879 567
Investeeringistegevus kokku	-575 858	-2 898 596	-2 774 794	-1 554 225	-849 367	-1 204 383
Põhivara müük (+)	51 469	0				
Põhivara soetus (-)	-1 171 761	-2 246 096	-3 426 483	-1 565 000	-765 000	-1 815 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-656 786	-1 763 629	-2 732 738	-1 480 000	-765 000	-1 115 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	514 975	200 099	693 745	85 000	0	700 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-28 690	-314 136				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	-496 635				
Tagasilaekuvad laenud (+)	75 000	0	14 721	14 592	14 464	14 335
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	19 224	0				
Finantskulud (-)	-36 075	-41 828	-56 777	-88 817	-98 831	-103 718
Eelarve tulem	1 319 092	-2 169 501	-2 682 881	-1 159 997	-200 385	-324 816
Finantseerimistegevus	-282 664	-473 975	2 168 595	785 395	-1 903	273 191
Kohustiste võtmine (+)	126 381	0	2 700 000	1 480 000	765 000	1 115 000
Kohustiste tasumine (-)	-409 045	-473 975	-531 405	-694 605	-766 903	-841 809
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 056 791	-2 643 476	-514 286	-374 602	-202 288	-51 624
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	20 363	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						

sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 143 853	1 500 377	986 092	611 489	409 201	357 576
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	3 089 531	2 615 556	4 784 151	5 569 545	5 567 642	5 840 834
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)						
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	0	1 115 178	3 798 059	4 958 056	5 158 441	5 483 257
Netovõlakoormus (%)	0,0%	6,3%	22,8%	29,4%	30,2%	31,7%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	11 369 701	14 149 771	13 339 130	10 125 737	10 263 453	10 374 075
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	60,0%	80,0%	80,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	11 369 701	13 034 593	9 541 071	5 167 681	5 105 012	4 890 818

LISA 2

Kohaliku omavalitsuse arvestusüksuse eelarvestrateegia 2020-2024

	2019 täitmine	2020 eeldatav täitmine	2021 eelarve	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	17 804 409	18 409 412	17 499 673	17 714 148	17 960 387	18 155 119
Põhitegevuse kulud kokku	15 829 203	17 604 719	17 281 600	17 281 600	17 270 362	17 228 174
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	1 975 206	804 693	218 073	432 548	690 025	926 945
Investeeringustegevus kokku	-708 532	-2 916 596	-2 889 655	-1 578 817	-873 832	-1 228 718
Eelarve tulem	1 266 674	-2 111 903	-2 671 582	-1 146 269	-183 808	-301 773
Finantseerimistegevus	-283 176	-497 816	2 165 939	785 395	-1 903	273 191
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	1 110 541	-2 609 719	-505 643	-360 874	-185 711	-28 580
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	127 043	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	4 389 498	1 779 779	1 274 137	913 262	727 553	698 972
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	2 918 578	2 462 212	4 642 872	5 442 858	5 455 419	5 742 946
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakooormus (eurodes)	0	682 432	3 368 735	4 529 596	4 727 867	5 043 974
Netovõlakooormus (%)	0%	3,7%	19,3%	25,6%	26,3%	27,8%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	11 851 237	14 727 530	13 991 218	10 628 489	10 776 232	10 893 071
Netovõlakooormuse ülemmäär (%)	60%	80%	80%	60%	60%	60%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)	11 851 237	14 045 097	10 622 483	6 098 893	6 048 365	5 849 098